

Debatt om Ukraina-frågan och Socialistisk Politik

Innehåll

Introduktion	1
Kritik av SP:s linje i Ukrainafrågan – motion till Socialistisk Politik's årskonferens	2
Kan man lita på <i>Internationalen</i> ?	5
Socialistisk politik har svikit Ukrainas folk	7
Socialistisk politik: Klargörande om Ukraina	8
Meningsutbyte om SP-svaret i <i>Flamman</i>	9
Högern, ”vänstern” och ”fredsrörelsen” – i armkrok mot Ukraina	11

Introduktion

Jan Czajkowski är en konsekvent kritiker av Socialistisk Politik's linje när det gäller Ukraina. Nedan har vi dels samlat debattinlägg som har publicerats i *Flamman*, dels sådana som förekommit på Facebook-sidan ”Vänner av Socialistisk Politik”.

”Vänner ...” är dock numera nedlagd. Huvudanledningen till detta är att ”Vänner...” alltmer kommit att missbrukas av vissa skribenter som bombarderade sajten med dåligt underbyggda och politiskt undermåliga inlägg, där konspirationstänkandet florerade. Det är vanligt att sådana konspirationsteorier utmärks av att den ryska imperialismen (som ju invaderade Ukraina) fritas från huvudansvaret för kriget¹, som i stället tillvitats en klick mäktiga personer i USA, som agerade i det fördolda och som lyckats föra den allmänna opinionen bakom ljuset (genom att bl a manipulera massmedia).² Och dessa konspiratörer kunde dessutom räkna med stöd från ett stort antal politiker och opinionsbildare i ”väst” (Europa, Australien osv).

Den som har en sådan syn på verkligheten förlorar också förmågan att uppfatta de verkliga motsättningar och drivkrafter som verkar nationellt och internationellt.

För de som ser på världspolitiken med sådana färgade glasögon ligger det nära till hands att dra slutsatsen att alla krafter måste inriktas mot ”den stora satan” (Putins formulering), dvs (USA/NATO). I denna världsomfattande huvudmotsättning hamnar givetvis Ryssland på den ”progressiva” sidan.

Konspirationsteorier fungerar oftast som slutna system, dvs dess proselyter känner inget behov av att närmare analysera verkligheten, för de vet på förhand hur allting förhåller sig. De blir således lätt faktaresistenta och suger åt sig sådant som passar in i konspirationsteorin och förkastar resten. Därmed kan de också enkelt vifta bort väldokumenterade fakta som inte passar in i mallen. Exempelvis kan man bortförklara de ryska krigsbrotten i Butja som ut-

¹ Ofta förtränger konspirationsteoretikerna att Ukraina faktiskt kämpar för sin existens som en självständig nation och betecknar i stället kriget som ett proxy-krig (ombudskrig) mellan USA/Nato och Ryssland, dvs Ukraina kämpar inte för sin egen frihet utan fungerar som ett villigt redskap åt USA-imperialismen. Vi betvivlar starkt att ukrainarna ser kriget på det sättet.

² En i sammanhanget ofta refererad konspirationsteoretiker är den f d schweiziske officeren Jacques Baud. Denne har länge tillhört Putins hejarklack, inte bara när det gäller Ukraina, utan även Syrien där Baud tog ställning för såväl diktatorn Assad som den ryska interventionen. Till bilden hör att Baud länge varit knuten till TV-kanalen *RT France*, som är den franskspråkiga versionen av den ryska nyhetskanalen RT och som finansieras av Ryssland. Baud har även förekommit i den ryskspråkiga RT. Således får Baud åtminstone delvis sitt levebröd från ryska staten, givetvis för att han säger sådant som gillas av Putin & Co. För mer info om Bauds anknytning till RT France, se: <https://www.conspiracywatch.info/sur-rt-france-jacques-baud-coche-toutes-les-cases-du-conspirationnisme-geopolitique.html>

studerad lögnpropaganda. Att föra en vettig diskussion med sådana personer blir i stort sett omöjligt.³

Tidigare debatt om SP:s Ukraina-linje:

[Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#) (mars 2022)

[Socialistisk Politik och Ukraina – debatt](#)

Kritik av SP:s linje i Ukrainafrågan – motion till Socialistisk Politikets årskonferens

Det här inlägget lades fram som en motion vid Socialistisk Politikets nationella årskonferens 16 oktober [2022]. Texten ställdes till omröstning men avslogs av konferensens majoritet.⁴

I dagens samhälle är det svårt att hitta någon som säger sig vara mot fred och för krig. I alla fall utanför de mest extrema högernationalistiska kretsarna. I varje militär konflikt kommer normalt båda sidor att säga att deras mål är fred. Men frågan är förstas alltid på vilka villkor.

När bolsjevikerna i Ryssland under första världskriget förde fram den villkorlösa parollen om ”fred” var den riktad mot deras egen imperialistiska regering. Bara i en sådan situation, som en del av en defaitistisk politik där den egna regeringens och statens nederlag ses som det mindre onda, kan fredsparollen ha en sprängkraft. Även i dagens Ryssland kan detta fungera, om den konkretiseras som ett ovillkorligt krav på Putins regim att omedelbart upphöra med alla krigshandlingar mot Ukraina och dra tillbaka sina trupper.

Men att utifrån en trygg svensk eller europeisk horisont i allmänhet kräva fred i Ukraina, det är att undvika att välja sida i ett imperialistiskt erövringskrig. Det innebär ett svek mot det ukrainska folket.

Ukraina har inte sökt detta krig. Det ukrainska folket för ett rättfärdigt krig för landets fortsatta existens som en självständig statsbildning. Ukraina har inga andra grundläggande krav på Ryssland än att de ska dra tillbaka sina trupper från ukrainskt territorium, ge upp sina storryska anspråk och upphöra med kriget.

SP och *Internationalen* har gång på gång upprepat att man tagit klar ställning mot Putins krig och hela tiden krävt att de ryska trupperna ska lämna Ukraina. Men samtidigt har man ända sedan början av kriget talat med kluven tunga. I SP:s styrelses uttalande från den 24 februari, samma dag som invasionen inleddes, skriver man: ”Såväl Putinregimen som NATO och USA har ansvar i det som sker, båda sidor har hetsat till ett krig som återigen visar på nationalismens blodiga återvändsgränd.”

När SP:s styrelse antyder att Ukraina pressats av NATO in i ”nationalismens blodiga återvändsgränd”, då låtsas man inte om att det finns en avgörande skillnad mellan den reaktionära nationalism som används för att hävda den egna nationens överlägsenhet och för att hetsa mot undertryckta nationer och folkgrupper – och den revolutionära nationalism som har funnits med som ett element i stort sett i alla befrielsekrig under 1900-talet.

För Putin är det helt livsviktigt att utplåna den ukrainska nationen, dess kultur och dess språk. På samma sätt kommer den ukrainska frihetskampen även för socialister att vara ett försvar av nationen som sådan. Att inte ta hänsyn till den aspekten vore att överlämna frågan och hela kampen för oberoende till högernationalisterna. Bara genom att ukrainska socialister konsek-

³ Efter att ”Vänner ...” under hösten kommit att missbrukats av ett par personer som drivit en sådan agenda, beslöt sidans administratörer att lägga med Facebook-sidan. De noterade bl a: ”... det är tydligt att enskilda personer inte klarar av att varken diskutera eller föra fram argument på ett trovärdigt och respektfullt sätt. Även hos oss har Internets sämsta, konspiratoriska, sidor förts fram av kamrater som borde veta bättre.”

⁴ Denna text finns även publicerad på engelska: [Sweden: Peace at any price, and let the Ukrainians pay?](#)

vent försvarar den ukrainska nationen kan de visa på hur exempelvis attacker på arbetarklassen, ryskspråkiga, romer, kvinnor och HBTQ-aktivister försvagar kampen mot den ryska imperialismen.

En del skribenter har talat om att kriget är ”interimperialistiskt”, och använt det som ursäkt för att inte ta klar ställning för att stödja Ukraina. I *Internationalen* har man varit frikostig med artiklar som svartmålar den ukrainska sidan, som försöker framställa den ukrainska regimen som lika auktoritär som den ryska, och som uttrycker att en seger för Ukraina över huvud taget inte kommer att vara möjlig.

Man kan se vissa likheter till hur offer för våldtäkter brukar framställs i rättegångar. Hur var hon klädd? Var hon berusad? Vilka signaler sände hon ut? Och vad gjorde egentligen hennes vänner? Att sådana frågor över huvud taget ställs är i själva verket ett sätt att säga att även offret kan lastas för det som skett. Och att förövaren egentligen också är ett offer.

Mitt under kriget pågår intensiva ryska förberedelser för att fullständigt annektera provinserna i Donbass. Genom folkomröstningar ska den kvarvarande befolkningen ta ställning för att bli en del av Ryssland. Men alla utanför Ryssland vet att folkomröstningarna bara är en fars och att resultatet är bestämt på förhand.

Miljoner människor har redan tvingats på flykt från östra Ukraina. Kvar finns de gamla och sjuka som inte har haft möjlighet att fly och en del av den minoritet som fortfarande stöder de pro-ryska separatisterna. Över en miljon människor, varav över 300.000 barn, har bortförts till Ryssland, där ett okänt antal av dem hamnat i så kallade ”filtreringsläger” där de ofta förhöras under tortyr.

Ett eldupphör i dagens läge skulle innebära att annekteringen av Donbass kunde slutföras i lugn och ro. Ryssland skulle kunna utnyttja vapenvilan för att spåra upp dem i området som fortfarande vill tillhöra Ukraina och fångsla eller likvidera dem.

När Håkan Blomqvist talar om ”fred på mer eller mindre dåliga kompromisser men med chans till återuppbyggnad”, då verkar det underförstått handla om att han ser en delning av Ukraina som den realistiska kompromisslösningen på konflikten. Och ”återuppbyggnad” kommer då att handla om att Ryssland får en möjlighet att befästa sina ställningar och förbereda sig på att ta nästa steg: att slutföra den totala erövringen av Kiev och resten av Ukraina, det som Putin och hans propagandister gång på gång upprepat är det självklara målet. Ett nödvändigt element för att återupprätta det ryska stormaktsväldet där Ukraina utgör en helt central pusselbit.

Och med en fullbordad annektering av Donbass i ryggen, bekräftad av en fredsuppgörelse som påtvingats Ukraina, kunde vägen ligga öppen för att gå vidare med att sluka även Georgien, Moldavien och Kazakstan.

Hur skulle ”en gnutta demokratiska möjligheter” se ut i det annekterade Donbass? Så som de ser ut i Ryssland? Man kan utan tvekan förutspå att de allt mer krympande öppningar som finns för oppositionella i Ryssland ändå kommer att vara långt mer tillåtande än vad som kommer att vara möjligt i ett annekterat Donbass under många år framöver.

Så vad det i grund och botten verkar handla om är att SP vill ha fred till varje pris. Att de miljoner som flytt från östra Ukraina givetvis är att beklaga, men att de är ett nödvändigt offer för freden. Att det är bättre att befolkningen i de ockuperade områdena lever på knä än att kriget fortsätter att kräva dödsoffer. Att det är bättre att Ryssland likviderar några miljoner som vägrar att ge upp tanken på ett självständigt Ukraina än att tusentals människor dör i kriget. Att ett Ukraina under den ryska järnhälen är bättre än ett som är knutet till EU och

NATO. Att målsättningen måste vara att till varje pris blidka Putin att inte starta ett kärnvapenkrig när krigslyckan går honom emot.

I uttalandet från 26 mars ser SP:s styrelse som sin uppgift ”att bidra till alla ärliga fredsinitiativ som vänder sig både mot Putins angreppskrig och en ödesdiger militär upptrappning. Vi står för ett omedelbart slut på krigshandlingarna. Att det ukrainska försvaret begär internationell militär hjälp är ofrånkomligt men inte en uppgift socialister kan bära.

Det vi däremot kan bidra med är alltifrån humanitär hjälp till att upprätthålla och återknyta band mellan människor på olika sidor, stå emot folkhat och nationalistisk militarisering av våra samhällen. ”

Vad det innebär konkret att internationell militär hjälp inte är ”en uppgift socialister kan bära”, det förblir fortfarande oklart och luddigt – vilket knappast är en slump. Det är givet att socialister i Sverige inte själva kan bistå Ukraina med vapen, och den löjligt lilla humanitära hjälp vi skulle kunna bistå med skulle på sin höjd kunna ha en symbolisk betydelse.

Men det som svenska socialister framför allt kan erbjuda, och det som den ukrainska vänstern varit så tydliga med att de önskar från alla socialister i väst, det är ett politiskt stöd till Ukrainas kamp. Och det måste innebära ett politiskt ställningstagande för vapenhjälp till Ukraina från vem som helst som är villig att ge den. Som alla borde kunna inse skulle ett stopp för vapenleveranser till Ukraina innebära att motståndet mot den ryska invasionen snart skulle förtvina.

Ett utmärkt initiativ som socialister i Sverige skulle kunna stödja är det som aktionsgruppen Stoppa Putins krig mot Ukraina framförde i Dagens Nyheter den 24 augusti, där tre av de mest kända tidigare företrädarna för Svenska Freds kräver att man avsätter fem procent av militärbudgetarna i väst till obundet militärbistånd till Ukraina. Om gamla fredsaktivister kan ”bära” det, så varför skulle inte SP orka med att bära en sådan börda?

I ett läge när man kan se att den europeiska fronten till stöd för Ukraina sviktar, när frågan om den ryska gasen sannolikt gör att framför allt delar av högern i vinter kommer att ändra ståndpunkt, då blir det politiska stödet från vänstern till beväpning av den ukrainska frihetskampen än viktigare.

Att kräva fred till varje pris i kriget mot Ukraina, det gör också att man undrar hur SP kommer att ställa sig till framtida imperialistiska erövringskrig och väpnade konflikter. Man kan förstås alltid tala om nedtrappning, vapenvila, fred och förhandlingar, utan att egentligen behöva gå in på konkreta detaljer. Det är en bekväm uppfattning som man alltid kan föra fram.

Men är det så SP:s ledning tänker sig framtiden? Är kanske kriget i Ukraina ett undantag där fredsparollerna bara aktualiseras därför att USA och NATO i dagsläget ställt sig bakom Ukrainas försvar? Eller är det bara i mindre konflikter där Ryssland inte är inblandat som man kan tänka sig att ta ställning? Eller är kravet på fred och förhandlingar en universallösning som man kan tillämpa exempelvis på konflikten mellan Israel och Palestina? På inbördeskriget i Syrien?

Håkan Blomqvist säger i samma artikel som tidigare citerats att Ukraina har rätt att försvara sitt land med vapen i hand, och att de har rätt att ta emot vapenhjälp från den som är villig att ge den. Men samtidigt som han erkänner den rätten är han tydligen motståndare till att olika länder skickar vapen, eftersom han anser att det är orealistiskt att Ukraina skulle kunna segra i kriget. I stället menar han att en förhandlingslösning är enda möjligheten. Som när Alex Fuentes skriver om den spanska ”antikrigsrörelsen” som motsätter sig vapensändningar till Ukraina ”där det redan finns ett överflöd av vapen från NATO som förlänger kriget” (*Internationalen* 26/2022). Det vill säga, det är bara genom att stoppa vapenhjälpen till

Ukraina som kriget kan förkortas, genom att landets regering ska tvingas till förhandlingsbordet där de måste ge vika för de ryska kraven.⁵

Så samtidigt som Ukraina har ”rätt att försvara sin suveränitet” och ”rätt att ta emot vapen från den som är villig att ge den”, så är SP samtidigt i praktiken emot alla vapenleveranser. Eller, man har i alla fall aldrig velat precisera vilka vapen som man tycker att Ukraina borde få, eller från vem de i så fall borde komma. Hur går det ihop?

I så fall är Ukrainas ”rätt” till försvar inte mycket värd!

Arbetarrörelsens, socialismens och den antiimperialistiska frigörelsens historia kan mycket väl betraktas som en serie av upprepade nederlag, i vilka de förtryckta i bästa fall har vunnit tillfälliga delsegrar. Vad får det för konsekvenser för hur man tar stallning till olika strider?

De flesta socialister har nog uppfattat det så att vi alltid konsekvent måste stödja den rättvisa kampen, även i de fall då vi kan se att oddsen för att lyckas är mycket dåliga. Det borde inte vara socialisters uppgift att utifrån uppmana strejkande arbetare till förhandlingar eller dåliga kompromisser så länge kampen pågår. Det är bara de som kämpar som själva kan avgöra när det är dags att ge upp eller sätta sig vid förhandlingsbordet.

Men i fallet Ukraina har SP uppenbarligen gjort bedömningen att ett väpnat försvar måste uteslutas därför att det är för smärtsamt. Trots att de ukrainska socialisterna inte delar den uppfattningen.

Vi föreslår att SP:s årskonferens ställer sig bakom denna kritik av SP:s styrelse och antar detta dokument.

Anders Svensson och Martin Fahlgren

Kan man lita på *Internationalen*?

Jan Czajkowski

3/11 2022

Jag har läst Socialistisk Politik *Internationalen* sedan första numret av veckotidningen kom ut i början på 70-talet. Det har alltid varit en tidning med mycket små resurser. Till övervägande del har den varit beroende av skribenter som utan någon som helst ersättning bidragit med artiklar. Det handlar ju i stor utsträckning om åsiktsjournalistik, där den som skriver ofta inte bara vill hålla läsaren informerad, utan även påverka i en viss riktning. Men trots detta, och fastän redaktionen har haft mycket små möjligheter till bakgrundskoll och faktagranskning av artiklarna, har jag nästan alltid uppfattat tidningen som vederhäftig och trovärdig.

Samtidigt har det nog varit uppenbart för alla läsare att *Internationalen* aldrig har kunnat fungera som enda informationskälla för den som vill förstå världen och följa med sin tid. Tidningen har helt enkelt för få sidor och för begränsade muskler för att kunna förklara allt som händer i världen. Det har alltid varit nödvändigt att tidningen fungerat som ett komplement till vanliga media, men där *Internationalen* har haft möjlighet att ge en alternativ tolkning av viktiga händelser i Sverige och världen.

Så har jag sett på saken. Men under det senaste året har jag varit tvungen att fundera över om detta måste omvärderas. Jag har upplevt att *Internationalens* bevakning av Rysslands krig mot Ukraina har varit osaklig och förrädisk undanglidande. Jag kan förstå att man intar en annan ståndpunkt än den jag själv har och att man då självklart argumenterar för den.

⁵ Detta strider mot Fjärde Internationalens offentliga linje. Se t ex [Nej till Putins invasion av Ukraina! Stöd det ukrainska motståndet!](#) (mars) och [Upprop och resolutioner om Ukraina-kriget](#) (juni 2022)

Men jag kan inte acceptera att man väljer att blunda för verkligheten och ge en medvetet skev bild, uppenbarligen för att man därmed hoppas kunna påverka läsarens ställningstagande. Jag menar att man gång på gång har valt att svartmåla den ukrainska sidan i konflikten. Och att man samtidigt medvetet har avstått från att ge en rättvisande bild av den ryska sidan. Den som har läst vad jag har skrivit i debatten i *Internationalen*⁶ och i en rad inlägg på Vänner av SP och andra forum på Facebook kanske förstår vad jag talar om.

Problemet är ju här att efter att debattens första veckor i tidningen bestämde man sig för att diskussionen nu var avslutad. Och det innebar då att man i tidningen fortsatte bevakningen av kriget, vilket lett till nya frågeställningar, men där kritiska röster inte längre varit välkomna. Jag har fortsatt att kritisera tidningens bevakning på Facebook, men tyvärr har inte SP:s ledning och *Internationalens* redaktion sett det som sin uppgift att besvara kritiken. Det har gjort att debatten har blivit minst sagt enkelriktad.

Det är uppenbart att *Internationalens* faktabevakning kring kriget har brustit. Och att mainstreammedia faktiskt oftast haft en betydligt mer vederhäftig bevakning.

När det gäller den ukrainska sidan har man vid flera tillfällen lämnat sitt begränsade utrymme åt olika minst sagt tvivelaktiga uppgifter. Att den ukrainska regeringen för en nyliberal politik och drivit igenom en rad allvarliga antifackliga lagar är vi överens om. Detta är viktigt att uppmärksamma, och det europeiska solidaritetsnätverket för Ukraina, ENSU, har drivit detta som en av sina huvuduppgifter de senaste månaderna.

Men att framhäva detta räcker inte för SP och *Internationalen*.

I stället väljer man att rikta olika futtiga och osakliga nålstick mot den ukrainska regeringen, samtidigt som landet kämpar för sin överlevnad. Några exempel:

I nr 30/2022 påstod Per Leander att Ukrainas regering ”förbjudit i princip alla kvarvarande oppositionspartier vid krigsutbrottet”. Jag fick in en replik i nr 32 där jag pekade på att den enda förbjudna partiet som satt i parlamentet behöll sina platser men hade omorganiserat sig i två organiserade parlamentsgrupper.

Redaktionen svarade: ”Med tillägget 'av betydelse' skulle den politiska situationen möjligen fångats bättre.” Tydligt ömmar man för de små rysslandsorienterade och nystalinistiska partier utanför parlamentet som till namnet framställer sig som socialister, men i praktiken står för en högerpolitik. Man har också undvikit att kommentera att den viktigaste vänsterorganisationen i dagens Ukraina, Sotsialnyi Ruch, inte drabbats av något förbud.

I samma artikel i nr 30 kunde vi läsa att chefen för den ukrainska säkerhetspolisen och chefsåklagaren avskedats, anklagade för att vara ryska agenter. Den påstådda anklagelsen om ”ryska agenter” var uppenbarligen helt gripen ur luften – chefsåklagaren föreslogs några dagar senare som ny ukrainsk ambassadör i Schweiz, vilket knappast tyder på att hon uppfattas som rysk agent.

I nr 32 uppmärksammade Gay Glans den ryska ockupation av det ukrainska kärnkraftverket Zaporizjzja och påstod att den ukrainske presidenten vägrat släppa in Internationella atomenergiorganet IAEA för en inspektion. Jag skickade en insändare till tidningen om att detta inte stämde. Och här kom faktiskt en dementi, fast eftersom man nu bestämt sig för att helt porta mig från *Internationalens* spalter fick Gay Glans själv framföra rättelsen.

⁶ Se [Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#) (mars 2022) och Jan Czajkowski: [Socialistisk Politik och Ukraina – debatt](#)

Samtidigt är bevakningen av vad som verkligen händer på den ryska sidan märkvärdigt bristfälligt. Kanske tycker man att vanliga media sköter detta så bra att *Internationalen* inte har något att tillägga?

Eller hur ofta har du läst i *Internationalen* om hur Putin och hans språkrör gång på gång har upprepat att Ukraina inte har något existensberättigande och ska utplånas som självständig stat? *Internationalen* kanske bedömer sådana uttalanden som så befängda att man över huvud taget inte behöver nämna dem? Eller har man undvikit att skriva om sådant eftersom det inte rimmar så bra med SP:s krav på en förhandlingslösning?

Varför har *Internationalen* inte skrivit något om hur ”folkets guvernör” för ”Folkrepubliken Donetsk” Pavel Gubarev uttalade sig i början av oktober: ”Vi kommer inte för att döda er, utan för att övertyga er. Men om ni inte låter er övertygas så ska vi döda er. Vi kommer att döda så många som behövs – en miljon, fem miljoner, eller vi kommer att utplåna er alla” (<https://www.youtube.com/watch?v=HJqNfhyeM7Q>)

Eller när kommentatorn Anton Krasovskij den 20 oktober säger på den ryska TV-kanalen RT att ukrainska barn som inte accepterar att bli ryssar borde dränkas eller brännas till döds?⁷ Varför har *Internationalen* över huvud taget inte uppmärksammat hur tusentals ukrainska barn kidnappats till Ryssland?

Hade det inget nyhetsvärde? Är det ”fake news”?

Socialistisk politik har svikit Ukrainas folk

Jan Czajkowski

Flamman 11/11 2022

Att förespråka ”mer eller mindre dåliga kompromisser” som en lösning på kriget i Ukraina är i praktiken att ge efter för Putin. Det skriver **Jan Czajkowski** som nu slutar skriva för tidningen *Internationalen*.

Rysslands krig mot Ukraina har blivit en vattendelare för den internationella vänstern. Tyvärr är det flera aktörer som visat sig inte hålla måttet. Få har öppet ställt sig på Rysslands sida, men desto fler säger sig visserligen vara mot Rysslands invasion, men ser samtidigt kriget i första hand som en kraftmätning mellan väst och öst. Dessa drar slutsatsen att konflikten bara kan lösas genom förhandlingar, och går därför också emot vapenleveranser till Ukraina.

Socialistisk Politik (SP) med veckotidningen *Internationalen* är en av de grupperingar i Sverige som drivit den linjen. SP har existerat under olika namn i över 50 år och är en del av den trotskistiska Fjärde internationalen – en internationell organisation som till skillnad från SP har tagit tydlig ställning för villkorslöst stöd till Ukrainas sak.

Redan 24 februari, samma dag som invasionen inleddes, uttalade sig SP:s styrelse: ”Såväl Putinregimen som Nato och USA har ansvar i det som sker, båda sidor har hetsat till krig som återigen visar på nationalismens blodiga återvändsgränd.”

Hur Natos krigshets sett ut konkret i just fallet Ukraina har aldrig klargjorts. SP har hänvisat till hur länderna i Östeuropa pressats att ansluta sig till Nato, och därmed satt press på Ryssland. Men att det var erfarenheten från 45 år av stalinistiskt förtryck och skrällen för återupplivade ryska stormaktsdrömmar som fick länderna i Östeuropa att själva driva på för att försäkra sig om beskydd från västmakterna, det saknar SP all förståelse för.

⁷ Se t ex: <https://www.expressen.se/tv/nyheter/rysk-stats-tv-drank-ukrainska-barn-i-floden/>

Internationalen har drivit linjen att lösningen av konflikten ligger i omedelbart eldupphör, förhandlingar och ”fred på mer eller mindre dåliga kompromisser men med chans till återuppbyggnad”. Det kan framstå som en bekväm ståndpunkt som man skulle kunna tillämpa på alla väpnade konflikter där man vill undvika att ta tydlig ställning. Men eftersom varje förhandlingslösning i praktiken kommer att vara ett uttryck för de konkreta styrkeförhållandena mellan parterna, innebär det i grund och botten att man förespråkar att den starkares rätt ska gälla.

Och fastän kriget har illustrerat den ryska arméns katastrofala inkompetens och låga moral, och att Ukraina håller på att vinna det, så kvarstår faktum att Ryssland nu har valt att förklara de delar av östra Ukraina som man fortfarande kontrollerar som en del av Ryssland.

I början av kriget motiverade SP sin linje med att det var orealistiskt att Ukraina skulle kunna segra. Men allt eftersom Ukraina framgångsrikt tryckt tillbaka invasionsstyrkorna, har SP gått över till att varna för att Putin kan komma att inleda ett kärnvapenkrig om man inte går honom till mötes. Och att Ukraina därför måste pressas till en förhandlingslösning.

En sådan lösning skulle därmed innebära en delning av Ukraina, eftersom det är otänkbart att Putin frivilligt skulle backa från vad han nu påstår är ryskt territorium. Det skulle innebära att miljoner människor tvingas till en permanent flyktingtillvaro, att ryska myndigheter skulle få tillfälle att likvidera kvarvarande som visat stöd för önskan att tillhöra ett fritt Ukraina, att ukrainsk kultur och språk skulle undertryckas. Och det skulle ge Ryssland andrum för att stärka sina militära ställningar för att vid ett senare tillfälle åter kunna gå till attack för att sluka resten av Ukraina.

Om Putins kärnvapenutpressning skulle vara framgångsrik kan vi räkna med att han kommer att använda det vapnet igen mot andra stater som han anser historiskt sett borde tillhöra Ryssland – de som frigjorde sig i samband med Sovjetunionens sammanbrott. Därmed skulle tröskeln för att starta kärnvapenkrig sänkas drastiskt.

Men sådana resonemang vill inte SP och Internationalen gå in på. I stället föredrar de att med skruvade argument svartmåla Ukraina som lika ofritt som Ryssland, och att inte låtsas om de upprepade uttalandena från Putin och hans språkrör att Ukraina helt saknar existensberättigande, att ”nazisterna”, ”satanisterna” och ”narkomanerna” som de påstår styr landet måste likvideras.

Eller som ”folkets guvernör” för ”Folkrepubliken Donetsk” Pavel Gubarev uttryckte det för några veckor sedan: ”Vi kommer inte för att döda er, utan för att övertyga er. Men om ni inte låter er övertygas så ska vi döda er. Vi kommer att döda så många som behövs – en miljon, fem miljoner, eller så kommer vi att utplåna er alla.”

Jan Czajkowski, aktiv i nätverket Ukraina-Solidaritet och före detta skribent i Internationalen

Socialistisk politik: Klargörande om Ukraina

Alex Fuentes, Erik Schölin och Magnus Johansson

Flamman 24/11 2022

Före detta internationalen-skribenten Jan Czajkowski kritiserade i *Flamman* nr. 44 föreningen Socialistisk Politik och dess tidning Internationalen för undfallenhet mot Putin.[se ovan] Nu svarar tre medlemmar i SP:s styrelse.

Socialistisk Politik fördömde från första stund Putins imperialistiska angreppskrig mot Ukraina, manade till solidaritet med det ukrainska folket och ryska krigsmotståndet och deltog i manifestationer för ryska trupper ut ur Ukraina. Ja, SP-medlemmar hörde till de första att

organisera vänstermanifestationer mot Putins krig, knöt band med ryska krigsmotståndare och deltog i stödaktioner och hjälpinsamlingar för det ukrainska civilsamhället. SP har heller inte ifrågasatt ukrainsk rätt att begära politiskt och militärt stöd från omvärlden – sådant tillhör folkrätten. Vänstern har emellertid inte, som vi ser det, någon roll att fylla på det militära området utan måste verka för humanitär hjälp och ett så snabbt slut på kriget som möjligt, för att rädda liv, samhällen och själva möjligheten att återskapa banden mellan arbetarklassens olika delar för att återuppbygga ett mänskligt samhälle

Vi har inte bara vänt oss mot rysk imperialism utan även mot NATO, dess planer, mobiliseringar och militarisering, inklusive Sveriges anslutning och militära upprustning. Kärnvapenhotet och risken för en världskatastrof kan inte nonchaleras i en tid av galopperande klimatkris, nationalism och högeroffensiv. Vi är fiender till Putinregimen men inte heller anhängare av Ukrainas borgerliga Zelenskyj-regering med dess avskaffande av fackliga rättigheter och etnonationalism.

Krig skakar alltid om och splittrar, även inom vänstern. Några vill följa krigets logik till dess yttersta militära konsekvenser i förhoppning om totala, slutliga segrar. I förlängningen ligger dock allt värre alternativ och förödelse.

Socialistisk Politik verkar internationellt där vi kan för omedelbar vapenvila och fredsförhandlingar med krav på ryskt tillbakadragande så långt det går – och här hemma för stopp med NATO-anslutning och militär upprustning.

Orealistiskt?

Kanske, men till skillnad från vad?

Meningsutbyte om SP-svaret i *Flamman*

Jan Czajkowski:

28/11 2022

Magnus Johansson skriver i denna tråd: ”Att använda liknelsen med Vietnam som många krigshetsare gör är fullständigt barockt.”

Det är ganska fantastiskt. Veteraner i Fjärde Internationalens ledning som Catherine Samary, Gilbert Achcar och Pierre Rousset som solidariserar sig med Ukraina och använder liknelsen med Vietnam betraktas alltså nu som ”krigshetsare” av en del i SP. Medan det verkar vara helt okej att i Vänner av SP okritiskt upprepa argument efter argument från Putins troll, köpta lakejer och stalinistiska apologeter. Man blir illamående.

Och jag ställer åter frågan som andra redan ställt: när SP:s styrelserepresentanter i sitt svar i *Flamman* skriver: ”Socialistisk Politik verkar internationellt där vi kan för omedelbar vapenvila och fredsförhandlingar med krav på ryskt tillbakadragande så långt det går” – vad menar de då? Knappast att Ryssland ska dra tillbaka sina trupper till Vladivostok? Utan gissningsvis så långt som Putin kan acceptera utan att ”tappa ansiktet”. Det är oerhört cyniskt att hela tiden upprepa hur det ukrainska folket lider av kriget och av detta dra slutsatsen att ett omedelbart eldupphör och förhandlingar är den enda möjligheten – utan att fundera över hur den ukrainska befolkningen själva ställer sig till detta.

Tyvärr har Internationalen varit oerhört dålig på att rapportera kring den ryska folkmordspolitikerna i de ockuperade områdena, men inte heller tidningens läsare lär vara helt okunniga om vad som kommit fram i vanliga media sedan kriget började – massgravar, tortyrkammare eller bortförande av dem som på något sätt vågar visa sitt stöd för ett fritt Ukraina. Det är detta tillstånd som skulle permanentas vid en vapenvila. Och Putin har inte vid något tillfälle antytt att han skulle vara på väg att ge upp sin tydligt deklarerade målsättning – att Ukraina

helt ska utplånas som självständig stat. Vapenvila och fredsförhandlingar skulle för honom bara vara ett sätt att konsolidera ställningarna, likvidera ukrainsk opposition, skaffa fram nya soldater och vapen, för att vid senare lämpligt tillfälle gå vidare med nya krafter.

Så för att än en gång upprepa ”krigshetsarnas” parallell till Vietnam – hur borde fredsvännerna i SP egentligen ha ställt sig till FNL:s och Nordvietnams kamp för befrielse? Hade man även då manat till vapenvila till varje pris? Hade man sagt att det var bättre att fortsätta leva i förtryck än att dö för nationell befrielse? Eller tycker ni på allvar att den ryska ockupationspolitiken verkar vara så mycket humanare än den som USA tillämpade i Vietnam?

Eller är det kanske så som det ibland verkar: det är bara när USA-imperialismen är den direkta fienden som ni kan acceptera att folk tar till vapen?

Johannes Jensen:

29/11 2022

När det gäller att slänga sig med epitet på sina motståndare och brösttoner i största allmänhet skulle jag säga att det finns rätt goda kåsupare på båda sidor i den här debatten.

Varför det skulle vara rimligt att jämföra Ukrainakriget med Vietnam förstår jag inte. Ukraina är inge koloni, Ukrainiska regeringen är ingen kolonial befrielseörelse. Isåfall är väl en liknelse med Finland under vinterkriget betydligt rimligare. Ett klivet land med en tämligen reaktionär ordning vars kamp för sitt oberoende ändå lade grunden för ett annat mer enat Finland. Nu stod Finland utrikespolitiskt isolerat och utan militärt stöd och jag måste säga att jag tycker att svenska regeringen gjorde rätt som stöttade med krigsmaterial och pengar. Alltså spelade den stora Finlandsrörelsen en historiskt viktig roll.

Hade Finland istället fått så mycket stöd och material att de börjat vinna kriget är jag inte så säker på att jag hade tyckt att den breda solidaritetsrörelsen skulle agerat likadant.

Jan Czajkowski:

29/11 2022

Vietnam var en gammal fransk koloni, men under kriget mot USA formellt oberoende. Ukraina kan på goda grunder sägas ha stått i ett kolonialt förhållande till Sovjetunionen. Speciellt under den av Stalin framkallade svältkatastrofen i början på 30-talet, Holodomor, där man tvingades leverera spannmål till den ryska metropolen samtidigt som miljoner i Ukraina svalt ihjäl. Sedan kriget började i februari har Ryssland stulit väldiga tillgångar, både spannmål och utrustning av alla slag. Nu försöker man dessutom stjäla strömmen från kärnkraftverket i Zaporizjzja för leverans till Ryssland.

Är det bara frihetskamp som förs under ett stalinistiskt ledarskap (som exempelvis det som mördade de vietnamesiska trotskisterna) som förtjänar beteckningen ”befrielseörelse”? Trotskij fördömde med förakt de ”socialister” som inte kunde ta klar ställning för att beväpna Abessinien mot det italienska imperialistiska angreppet under 30-talet – trots att det angripna landet styrdes av en genomreaktionär kejsrerlig regim. Verkliga socialister har alltid varit för allt stöd åt dem som kämpar mot imperialismen oavsett ledarskap. I fallet Ukraina borde det vara enklare att ta ställning – där kämpar ett fredligt land för sin överlevnad, lett av en nyliberal demokratisk regering, mot en fascistoid imperialiststat.

Fallet Finlands försvarskrig mot Sovjetunionen har likheter med kriget mot Ukraina. Men där fanns också imperialistiska stormaktsdrömmar hos den finska härskande klassen. Under fortsättningskriget tog man i inledningsskedet inte bara tillbaka de delar av Karelen om Sovjet ockuperat under vinterkriget, utan man fortsatte sedan in på territorium som sedan länge varit

en del av Ryssland, i hopp om att upprätta ett Stor-Finland i allians med Nazi-Tyskland. Ukraina har däremot aldrig ställt några krav på att erövra ryskt territorium.

Så om du kan tänka dig att det var rätt att skicka krigsmaterial till Finland från Sverige under kriget, då har jag svårt att förstå av vilka skäl du inte kan tänka dig att stödja Ukraina på samma sätt.

Johannes Jensen:

29/11 2022

Därför att Ukraina inte är internationellt isolerat och utan stöd. Det handlar alltså om vad som är den viktigaste politiska uppgiften vänstern kan spela under det läge som råder. Hade Ukraina isolerats såsom Finland under Vinterkriget eller den spanska republiken under inbördeskriget så hade jag sett helt annorlunda på den roll vänstern behövde axla. Nu är verkligheten en annan.

Jan Czajkowski:

29/11 2022

Johannes Jensen – Så skillnaden handlar om hur isolerat det angripna landet är och om svenska prioriteringar? Jag trodde att det handlade om principer från er sida. Nästan 10.000 svenska medborgare deltog som frivilliga i vinterkriget. Sovjetunionen uteslöts ur Nationernas förbund som en följd av angreppet på Finland. Mannerheim uttalade sig efter vinterkriget: ”Utan den generösa hjälp i vapen och utrustning Sverige och Västmakterna givit oss, hade ett så långvarigt motstånd som vårt varit omöjligt gentemot de oräkneliga kanoner, tanks och flygmaskiner, som satts in mot oss.”

Johannes Jensen:

29/11 2022

”Er?” Jag talar för mig själv och om mina resonemang. Självklart skall man utgå ifrån verkligheten och formulera sin politik utifrån den. Det är väl vad historiematerialismen går ut på, eller lever vi helt i idévärlden numera?

Men detta är som att tala med en vägg. Gång efter annan lägger du ord i min mun när jag försöker debattera med dig. Du läser in meningar jag inte skrivit och du väljer att ignorera det jag skrivit som inte passar dig.

Jag tänker inte försöka mer.

Jag hoppas Ukraina håller stånd, jag hoppas Ryssland drar sig ur utan att lämna landet i ruiner bakom sig. Jag hoppas ryska folket störtar Putin. Jag hoppas västmakterna inte suger ut Ukraina fullständigt som tack för hjälpen. Det är vad jag hoppas på. Sedan tror jag vänstern gör störst nytta som röst för fred, nedrustning av internationalism och det är vad jag kommer verka för. Tack och hej.

Högern, ”vänstern” och ”fredsrörelsen” – i armkrok mot Ukraina

Jan Czajkowski

Ukraina-solidaritet 22/11 2022

Många blev överraskade av den kraftiga reaktionen från väst när den ryska invasionen av Ukraina inleddes den 24 februari i år. Inte bara Putin chockades, utan också delar av vänstern i väst.

När Ryssland annekterade Krim 2014 ledde det visserligen till sanktioner, men inte alls i närheten av den skala som vi sett i år. Och när ryska trupper tidigare fört krig mot Tjetjenien och invaderat Moldavien och Georgien har reaktionerna i väst varit minst sagt lama.

Men när Ryssland väljer att gå in med trupper med det uttalade målet att annektera hela Ukraina, alldeles intill EU:s och NATO:s östra gräns, då skakar det i grunden om befolkningarna i väst, men även deras regeringar.

Den gamla rysskräcken med anor redan från tsardömets tid, men framför allt som ett eko av det gamla sovjetimperiet, vaknar till liv igen med full kraft. Det nya Ryssland framstår inte utan anledning som ett monster – med drag inte bara av Tsarryssland och av stalintidens Sovjetunionen, utan även av Nazi-Tyskland.

Det är till stor del därför som det folkliga stödet för Ukrainas kamp i länder som Sverige är så starkt. Runt om i landet genomförs olika initiativ för att samla in pengar och skicka hjälpsändningar till Ukraina. Det är underbart att se!

Men bland flera grupperingar inom den internationella vänstern finns en annan uppfattning om Rysslands krig mot Ukraina: att kriget inte bara är att betrakta som ett fullskaligt angrepp på ett grannland, utan att det framför allt handlar om en kraftmätning mellan den ryska och den västliga imperialismen med NATO och USA i spetsen. Alltså, vad vissa av dem väljer att kalla ett ”inter-imperialistiskt krig”.

Beviset för detta blir då framför allt de omfattande vapenleveranserna från västmakterna till Ukraina.

Och därmed menar dessa förståsigpåare att västmakterna egentligen är minst lika skyldiga till kriget som Ryssland. Man påstår att NATO:s kvävande inringning av Ryssland till slut pressat Putin så till den milda grad att han blivit tvungen att svara på något sätt.

Man brukar dock undvika att påminna om att NATO:s utvidgning till de tidigare öststaterna ägde rum kring millennieskiftet, och att det var de länder som för trettio år sedan tillhört den sovjetiska intressesfären som själva drev på för att bli insläppta i NATO av fruktan för nya ryska stormaktsambitioner. Hur rätt det har visat sig att de hade!⁸

Men vad som kanske till en början på ytan verkade som en enad västfront visade sig snart spricka upp. De ekonomiska konsekvenserna med framför allt galopperande energipriser skrämde upp många av ledarna för de stora länderna i väst. Från Tyskland, Frankrike och Italien började man redan i våras mumla om att man måste prata med Putin, att man måste se till att han inte förlorade ansiktet.

Och stora delar av extremhögern, som sedan länge varit Putins bästa vänner i väst, har efter att inledningsvis pliktskyldigt ha protesterat mot kriget övergått till att förespråka en förhandlingsuppställning som tillåter befolkningarna i väst att gå skadeslösa ur krisen. Än så länge har Sverigedemokraterna – som sedan länge haft goda och nära förbindelser med Ryssland – sagt sig stödja isoleringen av Ryssland. Men ingen lär bli speciellt förvånad om de skulle ändra sig under den kommande vintern, speciellt i fall att bensinpriserna fortsätter slå rekord.

De flesta av dessa grupperingar, både till höger och vänster, säger sig vara för att Ryssland drar tillbaka sina trupper. Men samtidigt kan man absolut inte tänka sig att stödja vapenleveranser till Ukraina. Och därför hamnar man i en position där man ivrar för villkorlös vapenvila och en förhandlingslösning av kriget.

⁸ Polen, Tjeckien och Ungern inledde förhandlingar om Nato-medlemskap kring 1994 och 1997 hade deras anökningar godkänts, fast det dröjde till mars 1999 innan de formellt blev medlemmar. 3 år senare, 2002, blev även Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien och Slovenien medlemmar. Se Gary Dagorn: [Natos utvidgning i Östeuropa – så gick den till](#) /MF

En del förespråkar öppet en delning av Ukraina, där Krim förutsätts stanna i ryska händer och där även delar av de fyra regioner i östra Ukraina som nyligen annekterats av Ryssland skulle förbli under rysk kontroll. Andra svävar på målet och undviker helt att specificera hur en lösning av konflikten skulle kunna se ut. Kravet på förhandlingar och en ospecificerad fred blir då ett fikonlöv att gömma sig bakom.

Listan över statsmän som manar till en förhandlingslösning av Rysslands krig mot Ukraina blir nu allt längre. Lukasjenko, Orban, Xi Jinping, Macron, Narendra Modi, Erdogan, Kissinger, Berlusconi, Lula da Silva...

Och i USA ser man allt tydligare hur den republikanska yttersta högern kring Donald Trump i sällskap med delar av demokraternas vänsterflygel enas i ett ifrågasättande av det militära stödet till Ukraina.

Det är för övrigt inte svårt att se att om Donald Trump hade suttit kvar i Vita Huset även under den nuvarande perioden så hade Ukrainas situation varit i ett oerhört mycket svårare läge. Så man måste kanske dra slutsatsen att Trump egentligen är något slags anti-imperialist? Eller i alla fall en som är betydligt mer benägen att i vått och torrt stötta sin gode vän Putin än att skicka vapen till de besvärliga ukrainarna, som inte ville spela med i Trumps smutsiga spel när han inför presidentvalet 2020 försöka sänka Biden.

Så den enade västimperialistiska fronten mot Ryssland framstår allt tydligare som en illusion. I stället kan vi se hur en annan, på ytan osannolik front samlas för att splittra motståndet mot den ryska imperialismens anfallskrig. Extremhögern krokarm med den del av vänstern som bara ser USA och NATO som den enda verkliga fienden och med de delar av fredsrörelsen som inte ser någon skillnad mellan imperialistiska angreppskrig och folk som tvingas ta till vapen för att försvara sina liv och sitt oberoende.

Och som fossilt bränsle för denna vidriga allians dyker ständigt de ryska trollen upp för att sprida sina konspirationsteorier om hur det i själva verket är Ukraina som mördar sitt eget folk.

Man kan skönja en längre historisk linje i vansinnet – från efterkrigstidens förintelseförnekare och de som vägrade tro på den sovjetiska stalinismens brott, över vår tids klimatförnekare och anti-vaxxare, fram till dem som idag väljer att ignorera eller förneka den ryska folkmordspolitiken mot det ukrainska folket.

Låt oss inte vänta på historiens dom mot dem! De måste avslöjas redan nu!